

متن پرسش

سلام استاد: حس و حال مثل کسایه که دارن عزیزشون رو از دست میدن دارم دلتنگ خدا میشم انگار که دارم بی خدا میشم نمی دونم شاید ماه مبارک داره باهامون بازی میکنه.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: غمی است که مسلم هرکس نسبتی با ماه رمضان پیدا کرده باشد، سراغش می‌آید و همچنان که حضرت سجاد «علیه‌السلام» در وداع ماه رمضان می‌فرمایند وداع با دوستی است که هرگز از بودنش خسته نشدیم. [۱] آری! افق‌هایی از حقیقت، انسان را در ماه رمضان فرا می‌گیرد که با هیچ کتاب و با هیچ عبادتی محقق نمی‌شود. اولین قدم، درک آن احوالی است که پیش آمده است و عملاً تکوین انسان را تغییر داده است و انسان می‌تواند با «بودنی» دیگر وارد ماه مبارک شوال شود، «بودنی» به وسعت حضور در عالمی که فقط خدا در صحنه است و همه‌چیز در آغوش اوست و باید با عبادات و تقوایی که وعده‌ی الهی بود، به روزه‌داران در ماه رمضان و او حقیقتاً به وعده‌ی خود وفا کرد، آری! با آن تقوا در عالم حاضر شد. تقوایی که خداوند در وصف آن فرمود: «مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفُرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَ يُعْظِمُ لَهُ أَجْرًا» (طلاق/۵) هر آن‌کس بدان پای‌بند بود، خداوند سیئات را که موانع ارتباط با حضرت محبوب بود، رفع می‌نماید و پاداش او که انس با خداوند است را بزرگ می‌دارد.

حقیقتاً رفیقی در حال رفتن است که نه او را درست شناختیم و نه فهمیده‌ایم چه عطا‌های بزرگی در بستر آن ماه مبارک به ما شد. اینجاست که غم انسان دو برابر می‌شود، غم از دست‌دادن رفیقی آن‌چنان محبوب، و غم غفلت از عطایی آن‌چنان بزرگ. یک راه بیشتر در مقابل ما برای حضور در بودن آن‌چنان گسترده نمانده است و آن تقوای الهی است و پاسداشت خود در حریمی که حضرت حق ما را در آن میهمانی کرد و میهمانی‌اش را ادامه داد تا در سنت «إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ» به همان اندازه که هویت خود را متعلق به حضرت حق می‌یابیم، هم‌اکنون حضور خود در ابدیت را نیز احساس کنیم و این است عطایی که ذیل تقوای ماه رمضان می‌توان در جستجوی آن بود، وقتی همواره بر آن تقوا پایدار باشیم. و در خطاب به آن رفیق شفیق خواهیم گفت:

کردی تو چون عزم سفر، ما را نمودی خون جگر

ای همدم شام و سحر ماه مبارک الوداع

خداحافظ ای ماه غفران و رحمت

خداحافظ ای ماه عشق و عبادت

موفق باشید

---

[1] - امام سجاد «علیه السلام» در دعای چهل و پنجم صحیفه سجادیه می فرماید: «السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا شَهْرَ اللَّهِ الْأَكْبَرَ وَ يَا عِيْدَ أَوْلِيَائِهِ الْأَعْظَمَ»؛ خداحافظ ای ماه بزرگ خدا و عید بزرگ اولیای خدا! «السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا أَكْرَمَ مَصْحُوبٍ مِنَ الْأَوْقَاتِ وَ يَا خَيْرَ شَهْرٍ فِي الْأَيَّامِ وَ السَّاعَاتِ»؛ خداحافظ ای بزرگ ترین همراه از میان زمان ها و اوقات؛ و بهترین ماه ها در ایام و ساعات. «السَّلَامُ عَلَیْكَ مِنْ شَهْرٍ قَرَّبَتْ فِيهِ الْأَمَالَ وَ نُشِرَتْ فِيهِ الْأَعْمَالُ»؛ خداحافظ ای ماهی که آرزوهایمان در تو نزدیک شد؛